

Valtuustoaloite selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi

Kunnanhallitus 15.11.2021 § 332

Valtuustoaloitteen Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi ohjaus valmisteluun

Valmistelija vs. hallintojohtaja Riku Rekonen

Valtuutettu Piia Nurmela jätti Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ja 35 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen "Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi".

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 14 luvun 1 §:n kunnanhallitus on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja vs. hallintojohtaja Riku Rekonen 050 3839 076.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen sivistyksen ja yhdyskunnan palvelualueille valmisteltavaksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Otteet	sivistysjohtaja, liikuntapäällikkö, yhdyskuntajohtaja ja rakennuttajapäällikkö

Sivistyslautakunta 08.02.2022 § 11

Valtuutettu Piia Nurmela jätti Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ja 35 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen "Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi".

Aloitteessa todetaan, että Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnallisille sisäliikuntatiloille. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Toisaalta erityisesti Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remontteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja.

Jalkapalloilijat ovat toivoneet useamman vuoden ajan uutta palloiluhallia. Heidän vireille laittama monitoimihallihanke kaatui sopivan tontin puutteeseen. Vuodesta 2018 lähtien he ovat toimineet vuokratiloissa Sääksjärvellä.

Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esittävät, että kunta selvittää yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan

yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään, joka palvelisi paitsi Moision ja Hakkarin koulun liikuntatuntien tarpeita, myös useiden lajien harjoitustarpeita.

Hallille toivotaan löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Vastaus aloitteeseen:

Hakkarin-Moision alue on Lempäälän merkittävin harrastus- ja virkistysaluekeskittymä niin kuntalaisille kuin alueen koululaisille. Hakkarin ja Moision alueelle sijoittuu ulkoilu- ja hiihtoreittejä, frisbeegolfrata, kaksi liikuntahallia, jäähalli, urheilukenttä, kuntoportaat sekä tenniskentät. Kunnan asukasmäärän kasvaessa, tarve uusille harrastuspaikoille tulee kasvaman entisestään.

Liikuntalaissa (390/2015) kunnan tehtäviksi määritellään, että kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaidensa liikunnan harrastamiselle 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Hakkarin ja Moision nykyiset liikuntatilat

Aloitteessa todetaan, että koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Koulujen yhteydessä olevat liikuntatilat on lähtökohtaisesti suunniteltu vastaamaan koulujen liikuntatarpeita, iltakäyttö ja lajinomaiset tarpeet huomioidaan määrärahojen ja rakennuspaikan reunaehtojen puitteissa. Yleisesti Lempäälän liikuntasalit mahdollistavat laadullisesti hyvätasoiset harjoitteluolosuhteet eri liikuntalajien harjoitteluun.

Eri liikuntalajit on pyritty keskittämään liikuntasaleihin lajien vaatimukset huomioiden. Liikuntasalit on pyritty profiloimaan eri lajeille, esimerkiksi lentopallo tarvitsee kattokorkeutta, joten heille sopivin liikuntatila on Hakkarin liikuntahalli, kun vuorostaan salibandy ei tarvitse kattokorkeutta, mutta pelaaminen tarvitsee laajan kentän, lajin vaatimukset huomioiden, lajille sopii parhaiten Lempoisten ja Kuljun koulujen liikuntahallit.

Lempäälässä koulujen liikuntasalien käyttöaste on arki-iltaisain kouluvuoden aikana (syys–toukokuu) keskiarvoisesti noin 70–100 prosenttia. Viikonloppuisin jopa yli puolet vakiovuorokapasiteetista on hyödyntämättä, osaltaan tämä johtuu varsinkin suurten salien ottelu ja turnausvarauksista. Liikuntasalien käyttöastetta on pyritty nostamaan ja tehostamaan keskittämällä eri lajeja perättäisille vuoroille ja seurojen välistä yhteistyötä lisäämällä.

Hakkarin ja Moision liikuntahallit

Aloitteessa todettiin, että Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remontteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja. Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnollisille sisäliikuntatiloille.

Kunnan suurimman liikuntatilan Hakkarin liikuntahallin osalta on tunnistettu mittava peruskorjaus- ja uudistustarve. Liikuntahalli valmistui vuonna 1985, rakennukseen sijoittuu noin 830 m² kokoinen liikuntasali, kaksi kuntosalia sekä kahvio. Liikuntahalliin tehtiin kattava kuntokartoitus syksyllä 2021.

Hakkarin liikuntahallin peruskorjaushanke on sisällytetty kunnan taloussuunnitelmaan käynnistyväksi vuonna 2023, peruskorjaushankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Asemakaava mahdollistaa liikuntahallin laajentamisen kiinteistön pohjoisreunasta. Liikuntahallin vieressä sijaitsee Hakkarin yläkoulu, jossa opiskelee yli 500 koululaista.

Moision koulu on Lempäälän suurin alakoulu, jossa luokkia on esikoulusta 6. luokkaan, oppilaita koulussa on noin 700. Nykyinen liikuntasali on rakennettu vanhaan teollisuushalliin. Liikuntahallissa on kaksi erillistä salia, joiden koot ovat 300 m² ja 255 m². Moision nykyiset liikuntatilat ovat ahtaat, esteettömyys ei toteudu ja talotekniikka on tullut käyttöikänsä päähän. Moision koulun oppilasmäärään suhteutettuna nykyiset liikuntatilat ovat liian pienet ja epäkäytännölliset.

Moision liikuntahallin uusimiselle on varattu investointiraha vuosille 2022–2023, hankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Hankesuunnitelman mukaisesti vanha halli puretaan kesällä 2022 ja samalle paikalle rakennetaan uusi liikuntahalli. Uuden hallin kokonaisneliöt ovat 1497 m², josta liikuntatilojen osuus on 1074 m². Liikuntahallin koko on 760m² (21,8 m x 34 m) ja salin voi jakaa 3 osaan. Lisäksi halliin on suunniteltu erillinen telinevoimistelutila (125m²) vastaamaan lajin harrastajien tarpeita. Hallin rakentuminen on suunniteltu ajoittuvan 09/2022–08/2023.

Seurojen kuuleminen

Valtuustoaloitteessa haluttiin, että kunta selvittäisi yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään.

Urheiluseuroilta kysyttiin seuratiedotteen yhteydessä kiinnostusta lähteä selvittämään monitoimihallin rakentamista Lempäälään. Kaksi seuraa, Lempäälän Pandat ry sekä LeKi-futis Lempäälän Palloseura ry ilmoittivat olevansa kiinnostunut tutustumaan monitoimihallihankkeeseen, heille järjestettiin oma teams-palaveri ~~26.2.2022~~. Teknisenä korjauksena merkittiin, että teams-palaveri järjestettiin 26.1.2022.

Palaveriin kutsuttiin myös Lempäälän Kisa Yleisurheilu ry, joka on ollut kiinnostunut hankkeen suunnittelusta.

Seurojen kanssa käytiin aloitteessa esitetyt asiat ja tarkennettiin heidän näkemystänsä monitoimihallista. Monitoimihalliksi todettiin esimerkiksi tekonurmellinen kenttä, jonka ympärillä voisi olla juoksuratoja/juoksusuora, lisäksi hallissa voisi mahdollisesti olla tila perinteiselle liikuntasalille.

Seuroille esiteltiin investointisuunnitelmassa olevat liikuntahallihankkeet, Moision liikuntahallin uusiminen sekä Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus. Mahdollisen monitoimihallin sijoitusmahdollisuuksia tarkasteltiin laajasti kaavoituksen ja maanomistuksen näkökulmista. Lisäksi keskusteltiin mahdollisista kustannuksista ja rahoitusvaihtoehdoista.

Palaverin päätteeksi todettiin yhdessä, että mahdollisuudet monitoimihallin rakentamiseksi Hakkarin-Moision alueelle ei maapolitiikan osalta ole mahdollista. Seuroilla ei myöskään ole taloudellisia resursseja lähteä

mukaan monitoimihallihankkeeseen. Lempäälän Pandat ry totesi, että Moision uusi liikuntasali tulee palvelemaan heidän lajinsa tarpeita hyvin, liikuntasalissa on tilavaraus voimisteluun tarvittavasta voltittimontusta.

Sponsorit ja yksityinen rakentaminen

Monitoimihallille toivottiin löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Yksityisiä liikuntatiloja on tarjolla lähietäisyydeltä. Ideaparkin yhteydessä sijaitsee Bläk Boks ja Marjamäen alueella Liikuntaparkki. Molemmat tilat tarjoavat laajat ja kattavat mahdollisuudet harrastaa liikuntaa monipuolisesti. Liikuntalaki edellyttää, että kunta ei saa toimia kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

Suomessa sisä- ja ulkoliikuntatiloja rakennetaan edelleen pitkälti julkisin varoin. Lempäälän kunnan liikuntatilat ovat seuratoiminnalle varsin edullinen paikka harrastaa. Mikäli liikuntahalli rakennetaan yksityisrahoituksilla, tarkoittaa se myös kalliimpia vuoromaksuja, voidaanko seuroille taata, että harrastamisen kustannukset eivät nouse liian kalliiksi?

Mikäli liikuntasaliin halutaan sponsori, tulee vastaan kannattavuus, joka vaatii voimakkaan markkinoinnin ja esimerkiksi tapahtumatuotantoon panostamisen.

Hakkarin ulkoilu- ja virkistysalue

Kunnanvaltuusto päätti vuoden 2022 talousarviokäsittelyssä, että Hakkarin liikuntapaikkarakentamisessa tehdään selvitys ja suunnitelma alueen liikuntapaikkojen kehittämisestä monipuolisesti, suunnitelma tulee tehdä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Liikuntaolosuhteita halutaan erityisesti parantaa nykyisen hiekkakentän osalta siten, että se palvelee kesä- ja talviliikuntaolosuhteita. Hiekkakentälle halutaan rakentaa tekojää ja kenttä halutaan toteuttaa niin, että kenttä voisi olla käytössä viimeistään syyslukukaudella 2022. Hankkeen toteuttamiseen haetaan lisätalousarviossa tarvittava määräraha.

Edellä mainittu selvitys tullaan toteuttamaan kevään 2022 aikana ja tarkastelussa tullaan keskittymään Hakkarin ulkoilualueen kokonaissuunnitteluun. Hakkarin alueelle halutaan sijoittaa tekojäärata, mutta selvityksessä huomioidaan myös alueen ulkoharrastusmahdollisuudet. Hankkeessa selvitetään eri lajien vaihtoehtoiset sijoituspaikat ja toteutustavat, sekä investointi- ja käyttökustannukset. Selvitystyöhön osallistetaan alueella toimivia seuroja, joiden kanssa tehdään yhteistyötä Sitran Erätauko-menettelyn avulla. Ensimmäinen Erätauko toteutettiin 11/2021 ja seuraava Erätauko tapaaminen järjestetään 3/2022.

Kaavoitus ja maapolitiikka

Hakkarin liikunta- ja koulualueella on tehty alueen asemakaavoituksen yhteydessä selvitystyö jalkapallohallin sijoittamisesta kunnan omistamalle alueelle. Asemakaavaehdotuksen ensimmäisen vaiheen aikana selvisi, että monitoimihallia ei ole mahdollista sijoittaa jäähallin läheisyyteen, aiemmin kaavaluonnosvaiheessa tarkastellulle uudelle rakennuspaikalle. Paikan perustamisolosuhteet rakentamiselle todettiin liian hankaliksi. Lisäksi kävi ilmi, että alueelle sijoittuu luontoarvoja. Vuonna 2020 voimaan tulleessa asemakaavassa mahdollistettiin kuitenkin nykyisen liikuntahallin sekä jäähallin laajentaminen.

Asemakaavatyön aikana selvitettiin myös Moisio koulun liikuntahallin pohjoispuolella oleva kunnan maa-alue mahdollisena sijoittumispaikkana monitoimihallille. Alue on nykyisellään vuokrattuna maanviljelyyn. Alueella tehdyn rakennettavuusselvityksen mukaan, se ei sovellu perustamisolosuhteiltaan suuren hallin rakentamiselle.

Uusia alueita kaavoittaessa on liikuntaolosuhteet otettu huomioon. Hauralan eteläosan osayleiskaavaluonnoksessa on aluevaraus urheilu- ja virkistyspalveluille (VU), minne voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Alueella mahtuu jalkapallohallin kokoinen suuri hallirakennus ja yksi isompi ulkokenttä sekä muutama pienempi kenttä. Alueen yleiskaavoitus valmistuu alku vuonna 2023 ja asemakaavoitus vuoteen 2025 mennessä. Jotta alueelle voidaan liikuntahalli rakentaa, tulee Vesilahdentien linjaus muuttaa yleiskaavaluonnoksen mukaisesti etelämmäksi ja Viialantien risteysjärjestelyt muuttaa. Suunnitellun alueen pinta-ala tulee olemaan noin 5 hehtaaria.

Yhteenveto

Hakkari-Moisio aluetta halutaan kehittää jatkossakin yhteistyössä seurojen ja alueen eri toimijoiden kanssa. Hakkari-Moisio alueesta halutaan tehdä monipuolinen urheilu- ja liikuntakeskittymä, joka on tärkeä osa kasvavaa ja kehittyvää Lempäälää.

Hakkari-Moisio alueelle ei kuitenkaan tällä hetkellä ole mahdollisuutta rakentaa monitoimihallia, eikä seuroilla ole resurssia lähteä toteuttamaan näin laajaa liikuntakokonaisuutta. Tilannetta tullaan tarkastelemaan tulevaisuudessa avoimesti ja maapolitiikan mahdollistaessa, aluetta kehitetään enemmän ja monipuolisemmin palvelemaan kuntalaisia.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosääntö luku 5, § 4 Sivistyslautakunnan tehtävät ja toimivalta

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen puh. 050 383 9789, liikuntapäällikkö Sari Juuti puh. 0500 633 241

Esittelijä

Sivistysjohtaja Nina Lehtinen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Pykälässä käsiteltävänä olevan asian tausta-aineistoa on käyty läpi kokousta edeltäneessä sivistyslautakunnan ja yhdyskuntalautakunnan yhteisessä lautakuntainfossa.

Teknisenä korjauksena merkittiin esittelytekstiin oikea päivämäärä: Kaksi seuraa, Lempäälän Pandat ry sekä LeKi-futis Lempäälän Palloseura ry ilmoittivat olevansa kiinnostunut tutustumaan monitoimihallihankkeeseen, heille järjestettiin oma teams-palaveri 26.1.2022.

Keskustelun kuluessa Hanna Kairimo teki ponsiehdotuksen: Sivistyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että jatkossa monitoimihallin selvittelyä jatketaan ja siihen otetaan urheiluseurat laajasti mukaan. Sivistyslautakunta toivoo, että monitoimihallin selvityksessä huomioidaan

erilaiset rahoituskeinot, mahdollinen kuntayhteistyö ja todelliset tarpeet kuntalaisten kannalta.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi esityslistan mukaisen päätösesityksen. Päätökseen liitettiin seuraava ponsi:
Sivistyslautakunta pitää tärkeänä sitä, että jatkossa monitoimihallin selvittelyä jatketaan ja siihen otetaan urheiluseurat laajasti mukaan. Sivistyslautakunta toivoo, että monitoimihallin selvityksessä huomioidaan erilaiset rahoituskeinot, mahdollinen kuntayhteistyö ja todelliset tarpeet kuntalaisten kannalta.

Merkittiin, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Maria Päivänen liittyi kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19:41.

Merkittiin, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Maria Päivänen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:30.

Merkittiin, että liikuntapäällikkö Sari Juuti poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 20:31.

Merkittiin, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Otteet

Kunnanhallitus

Yhdyskuntalautakunta 08.02.2022 § 13

Valtuutettu Piia Nurmela jätti Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän ja 35 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman aloitteen "Selvitystyön käynnistäminen kunnan, yritysten ja seuratoimijoiden yhteisen monitoimihallihankkeen toteuttamiseksi".

Aloitteessa todetaan, että Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnollisille sisäliikuntatiloille. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Toisaalta erityisesti Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remontteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja.

Jalkapalloilijat ovat toivoneet useamman vuoden ajan uutta palloiluhallia. Heidän vireille laittama monitoimihallihanke kaatui sopivan tontin puutteeseen. Vuodesta 2018 lähtien he ovat toimineet vuokratiloissa Säöksjärvellä.

Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esittävät, että kunta selvittää yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään, joka palvelisi paitsi Moision ja Hakkarin koulun liikuntatuntien tarpeita, myös useiden lajien harjoitustarpeita.

Hallille toivotaan löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Vastaus aloitteeseen:

Hakkarin-Moision alue on Lempäälän merkittävin harrastus- ja virkistysaluekeskittymä niin kuntalaisille kuin alueen koululaisille. Hakkarin ja Moision alueelle sijoittuu ulkoilu- ja hiihtoreittejä, frisbeegolfrata, kaksi liikuntahallia, jäähalli, urheilukenttä, kuntoportaat sekä tenniskentät. Kunnan asukasmäärän kasvaessa, tarve uusille harrastuspaikoille tulee kasvaman entisestään.

Liikuntalaissa (390/2015) kunnan tehtäviksi määritellään, että kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaidensa liikunnan harrastamiselle 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Hakkarin ulkoliikunta-alueen selvitystyö

Aloitteessa todetaan, että koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi. Koulujen yhteyteen rakennetut liikuntatilat ovat osoittautuneet paitsi kooltaan, myös käyttökapasiteetiltaan monille lajeille riittämättömäksi.

Koulujen yhteydessä olevat liikuntatilat on lähtökohtaisesti suunniteltu vastaamaan koulujen liikuntatarpeita, iltakäyttö ja lajinomaiset tarpeet huomioidaan määrärahojen ja rakennuspaikan reunaehtojen puitteissa. Yleisesti Lempäälän liikuntasalit mahdollistavat laadullisesti hyvätasoiset harjoitteluolosuhteet eri liikuntalajien harjoitteluun.

Eri liikuntalajit on pyritty keskittämään liikuntasaleihin lajien vaatimukset huomioiden. Liikuntasalit on pyritty profiloimaan eri lajeille, esimerkiksi lentopallo tarvitsee kattokorkeutta, joten heille sopivin liikuntatila on Hakkarin liikuntahalli, kun vuorostaan salibandy ei tarvitse kattokorkeutta, mutta pelaaminen tarvitsee laajan kentän, lajin vaatimukset huomioiden, lajille sopii parhaiten Lempoisten ja Kuljun koulujen liikuntahallit.

Lempäälässä koulujen liikuntasalien käyttöaste on arki-iltaisina kouluvuoden aikana (syys–toukokuu) keskiarvoisesti noin 70–100 prosenttia. Viikonloppuisin jopa yli puolet vakiovuorokapasiteetista on hyödyntämättä, osaltaan tämä johtuu varsinkin suurten salien ottelu ja turnausvarauksista. Liikuntasalien käyttöastetta on pyritty nostamaan ja tehostamaan keskittämällä eri lajeja perättäisille vuoroille ja seurojen välistä yhteistyötä lisäämällä.

Hakkarin ja Moision liikuntahallit

Aloitteessa todettiin, että Hakkarin alueella koulujen sisäliikuntatilat (Hakkarin yläkoulu ja Moision koulu) ovat huonokuntoiset ja tulevat tarvitsemaan joko isoja remontteja tai kokonaan uusia liikuntatiloja. Lempäälän kunnassa on ollut jo pitkään tarve kunnollisille sisäliikuntatiloille.

Kunnan suurimman liikuntatilan Hakkarin liikuntahallin osalta on tunnistettu mittava peruskorjaus- ja uudistustarve. Liikuntahalli valmistui vuonna 1985, rakennukseen sijoittuu noin 830 m² kokoinen liikuntasali, kaksi kuntosalia sekä kahvio. Liikuntahalliin tehtiin kattava kuntokartoitus syksyllä 2021.

Hakkarin liikuntahallin peruskorjaushanke on sisällytetty kunnan taloussuunnitelmaan käynnistyväksi vuonna 2023, peruskorjaushankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta.

Asemakaava mahdollistaa liikuntahallin laajentamisen kiinteistön pohjoisreunasta. Liikuntahallin vieressä sijaitsee Hakkarin yläkoulu, jossa opiskelee yli 500 koululaista.

Moision koulu on Lempäälän suurin alakoulu, jossa luokkia on esikoulusta 6. luokkaan, oppilaita koulussa on noin 700. Nykyinen liikuntasali on rakennettu vanhaan teollisuushalliin. Liikuntahallissa on kaksi erillistä salia, joiden koot ovat 300 m² ja 255 m². Moision nykyiset liikuntatilat ovat ahtaat, esteettömyys ei toteudu ja talotekniikka on tullut käyttöikänsä päähän. Moision koulun oppilasmäärään suhteutettuna nykyiset liikuntatilat ovat liian pienet ja epäkäytännölliset.

Moision liikuntahallin uusimiselle on varattu investointiraha vuosille 2022–2023, hankkeelle on haettu OKM:n Liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Hankesuunnitelman mukaisesti vanha halli puretaan kesällä 2022 ja samalle paikalle rakennetaan uusi liikuntahalli. Uuden hallin kokonaisneliöt ovat 1497 m², josta liikuntatilojen osuus on 1074 m². Liikuntahallin koko on 760m² (21,8 m x 34 m) ja salin voi jakaa 3 osaan. Lisäksi halliin on suunniteltu erillinen telinevoimistelutila (125m²) vastaamaan lajin harrastajien tarpeita. Hallin rakentuminen on suunniteltu ajoittuvan 09/2022–08/2023.

Seurojen kuuleminen

Valtuustoaloitteessa haluttiin, että kunta selvittäisi yhdessä yritysten ja seuratoimijoiden kanssa mahdollisuutta lähteä toteuttamaan yhteistä monitoimihallihanketta Lempäälään.

Urheiluseuroilta kysyttiin seuratiedotteen yhteydessä kiinnostusta lähteä selvittämään monitoimihallin rakentamista Lempäälään. Kaksi seuraa, Lempäälän Pandat ry sekä LeKi-futis Lempäälän Palloseura ry ilmoittivat olevansa kiinnostunut tutustumaan monitoimihallihankkeeseen, heille järjestettiin oma teams-palaveri 26.2.2022. Palaveriin kutsuttiin myös Lempäälän Kisa Yleisurheilu ry, joka on ollut kiinnostunut hankkeen suunnittelusta.

Seurojen kanssa käytiin aloitteessa esitetyt asiat ja tarkennettiin heidän näkemystänsä monitoimihallista. Monitoimihalliksi todettiin esimerkiksi tekonurmellinen kenttä, jonka ympärillä voisi olla juoksuratoja/juoksusuora, lisäksi hallissa voisi mahdollisesti olla tila perinteiselle liikuntasalille.

Seuroille esiteltiin investointisuunnitelmassa olevat liikuntahallihankkeet, Moision liikuntahallin uusiminen sekä Hakkarin liikuntahallin peruskorjaus. Mahdollisen monitoimihallin sijoitusmahdollisuuksia tarkasteltiin laajasti kaavoituksen ja maanomistuksen näkökulmista. Lisäksi keskusteltiin mahdollisista kustannuksista ja rahoitusvaihtoehdoista.

Palaverin päätteeksi todettiin yhdessä, että mahdollisuudet monitoimihallin rakentamiseksi Hakkarin-Moision alueelle ei maapolitiikan osalta ole mahdollista. Seuroilla ei myöskään ole taloudellisia resursseja lähteä mukaan monitoimihallihankkeeseen. Lempäälän Pandat ry totesi, että Moision uusi liikuntasali tulee palvelemaan heidän lajinsa tarpeita hyvin, liikuntasalissa on tilavaraus voimisteluun tarvittavasta voltittimontusta.

Sponsorit ja yksityinen rakentaminen

Monitoimihallille toivottiin löytyvän keskeistä, näkyvää paikkaa, jotta sponsorit voisivat kiinnostua hankkeesta paitsi arvopohjaisen lasten ja nuorten liikunnan tukemisen myös yritykselle saatavan markkinointihyödyn näkökulmasta.

Yksityisiä liikuntatiloja on tarjolla lähietäisyydeltä. Ideaparkin yhteydessä sijaitsee Bläk Boks ja Marjamäen alueella Liikuntaparkki. Molemmat tilat tarjoavat laajat ja kattavat mahdollisuudet harrastaa liikuntaa monipuolisesti. Liikuntalaki edellyttää, että kunta ei saa toimia kilpailutilanteessa markkinoilla, ellei niitä toteuteta liiketoiminnallisin tavoittein ja perustein.

Suomessa sisä- ja ulkoliikuntatiloja rakennetaan edelleen pitkälti julkisin varoin. Lempäälän kunnan liikuntatilat ovat seuratoiminnalle varsin edullinen paikka harrastaa. Mikäli liikuntahalli rakennetaan yksityisrahoituksilla, tarkoittaa se myös kalliimpia vuoromaksuja, voidaanko seuroille taata, että harrastamisen kustannukset eivät nouse liian kalliiksi?

Mikäli liikuntasaliin halutaan sponsori, tulee vastaan kannattavuus, joka vaatii voimakkaan markkinoinnin ja esimerkiksi tapahtumatuotantoon panostamisen.

Hakkarin ulkoilu- ja virkistysalue

Kunnanvaltuusto päätti vuoden 2022 talousarviokäsittelyssä, että Hakkarin liikuntapaikkarakentamisessa tehdään selvitys ja suunnitelma alueen liikuntapaikkojen kehittämisestä monipuolisesti, suunnitelma tulee tehdä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Liikuntaolosuhteita halutaan erityisesti parantaa nykyisen hiekkakentän osalta siten, että se palvelee kesä- ja talviliikuntaolosuhteita. Hiekkakentälle halutaan rakentaa tekojää ja kenttä halutaan toteuttaa niin, että kenttä voisi olla käytössä viimeistään syyslukukaudella 2022. Hankkeen toteuttamiseen haetaan lisätalousarviossa tarvittava määräraha.

Edellä mainittu selvitys tullaan toteuttamaan kevään 2022 aikana ja tarkastelussa tullaan keskittymään Hakkarin ulkoilualueen kokonaissuunnitteluun. Hakkarin alueelle halutaan sijoittaa tekojäärata, mutta selvityksessä huomioidaan myös alueen ulkoharrastusmahdollisuudet. Hankkeessa selvitetään eri lajien vaihtoehtoiset sijoituspaikat ja toteutustavat, sekä investointi- ja käyttökustannukset. Selvitystyöhön osallistetaan alueella toimivia seuroja, joiden kanssa tehdään yhteistyötä Sitran Erätauko-menettelyn avulla. Ensimmäinen Erätauko toteutettiin 11/2021 ja seuraava Erätauko tapaaminen järjestetään 3/2022.

Kaavoitus ja maapolitiikka

Hakkarin liikunta- ja koulualueella on tehty alueen asemakaavoituksen yhteydessä selvitystyö jalkapallohallin sijoittamisesta kunnan omistamalle alueelle. Asemakaavaehdotuksen ensimmäisen vaiheen aikana selvisi, että monitoimihallia ei ole mahdollista sijoittaa jäähallin läheisyyteen, aiemmin kaavaluonnosvaiheessa tarkastellulle uudelle rakennuspaikalle. Paikan perustamisolosuhteet rakentamiselle todettiin liian hankaliksi. Lisäksi kävi ilmi, että alueelle sijoittuu luontoarvoja. Vuonna 2020 voimaan tullessa asemakaavassa mahdollistettiin kuitenkin nykyisen liikuntahallin sekä jäähallin laajentaminen.

Asemakaavatyön aikana selvitettiin myös Moision koulun liikuntahallin pohjoispuolella oleva kunnan maa-alue mahdollisena sijoittumispaikkana monitoimihallille. Alue on nykyisellään vuokrattuna maanviljelyyn. Alueella tehdyn rakennettavuusselvityksen mukaan, se ei sovellu perustamisolosuhteiltaan suuren hallin rakentamiselle.

Uusia alueita kaavoittaessa on liikuntaolosuhteet otettu huomioon. Hauralan eteläosan osayleiskaavaluonnoksessa on aluevaraus urheilu- ja virkistyspalveluille (VU), minne voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja

vapaa-ajan toimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Alueella mahtuu jalkapallohallin kokoinen suuri hallirakennus ja yksi isompi ulkokenttä sekä muutama pienempi kenttä. Alueen yleiskaavoitus valmistuu alku vuonna 2023 ja asemakaavoitus vuoteen 2025 mennessä. Jotta alueelle voidaan liikuntahalli rakentaa, tulee Vesilahdentien linjaus muuttaa yleiskaavaluonnoksen mukaisesti etelämmäksi ja Viialantien risteysjärjestelyt muuttaa. Suunnittelun alueen pinta-ala tulee olemaan noin 5 hehtaaria.

Yhteenveto

Hakkari-Moision aluetta halutaan kehittää jatkossakin yhteistyössä seurojen ja alueen eri toimijoiden kanssa. Hakkari-Moisio alueesta halutaan tehdä monipuolinen urheilu- ja liikuntakeskittymä, joka on tärkeä osa kasvavaa ja kehittyvää Lempäälää.

Hakkari-Moisio alueelle ei kuitenkaan tällä hetkellä ole mahdollisuutta rakentaa monitoimihallia, eikä seuroilla ole resurssia lähteä toteuttamaan näin laajaa liikuntakokonaisuutta. Tilannetta tullaan tarkastelemaan tulevaisuudessa avoimesti ja maapolitiikan mahdollistaessa, aluetta kehitetään enemmän ja monipuolisemmin palvelemaan kuntalaisia.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäntö luku 5, 7 § Yhdyskuntalautakunnan tehtävät ja toimivalta

Lisätietoja: vs. yhdyskuntajohtaja Timo Nevala puh. 050 67 180, rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja puh. 050 383 9764

Esittelijä	vs. yhdyskuntajohtaja Timo Nevala
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus 11.04.2022 § 81

Sivistyslautakunta ja yhdyskuntalautakunta esittävät kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen puh. 050 383 9789, liikuntapäällikkö Sari Juuti puh. 0500 633 241

Lisätietoja: vs. yhdyskuntajohtaja Timo Nevala puh. 050 67 180, rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja puh. 050 383 9764

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Käsittely	Keskustelun aluksi esittelijä kunnanjohtaja Heidi Rämö teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Asia jätetään pöydälle.

Keskustelun kuluessa Piia Nurmela ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun ja Pauliina Österberg kannatti Piia Nurmelan ehdotusta. Keskustelun kuluessa Piia Nurmela peruutti ehdotuksensa ja Pauliina Österberg peruutti kannatuksensa. Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus on yksimielinen asian jättämisestä pöydälle.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-Oja, yhdyskuntajohtaja Tiia Levonmaa ja sivistysjohtaja Nina Lehtinen olivat asiantuntijoina läsnä pykälän käsittelyn ajan klo 16.22 - 16.50.

Kunnanhallitus 08.01.2024 § 8

Kunnanhallitus jätti asian pöydälle kokouksessaan 11.4.2022 § 81. Asian jättäminen pöydälle ei lähtökohtaisesti muuta päätösehdotusta.

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko ennen tämän pykälän käsittelyä klo 16.30-16.35. Puheenjohtaja totesi läsnäolijat kuten etusivulta ilmenee ja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanvaltuusto 24.01.2024 § 7
645/10.03.02.00/2021

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto hyväksyy selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi selostusosan mukaiset lausunnot valtuustoaloitteeseen ja totesi asian loppuun käsitellyksi.

Tiedoksi kunnan johtoryhmä